

PPÖM VI.–VII.

Első kötet

1. Örök mindenható Atya Isten, tekíncs irgalmas szemeiddel mi-reánk, kikért a te egyetlen egy Fiad, a mí Urunk Jesus Christus e világra jött és drágalátos Szent Véré a Kereszt-fának oltárán kiöntötte. A te nagy irgalmasságodat alázatosan kérjük, hogy bűneinkel érdemlett ostorodat távoztasd tőlünk; a jelen-való és reánk-következő veszedelmeket, hadakozásokat, éhséget, dög-halált, ved-el róllunk. Világosítsad és minden jóban vastagítsad az egyházi és világi gond-viselőket: hogy a te nevednek tisztességére és lelkünk üdvösségére, istenesen vezérellyenek minket; és az vigyázások-által, a közönséges keresztyén Anyaszentegyház gyarapodgyék mindenüt és terjedgyen. Gerjezd-fel Uram bennünk, a te szerelmed tüzt, hogy éhezzük, szomjúhozzuk a te igazságodat: és e világon, mint szerelmes fiaid, néked szolgállyunk; a más világon, dücsösségednek örökségében részesüllyünk. Könyörgünk a te megfoghatatlan kegyességednek, a hittül-szakadott és egyéb halálos bűnbe-esett atyánkfiainak üdvösségéért; a megnyomorodott rabokért, betegekért, halálos betegségben vonagodókért és egyéb keseredettekért; a vélünk jötevőkért és ellenséginkért; a világból kimúlt hivekért; és minden-némü szükségünkért. Segícs, őriz, óltalmaz és minden jóra igazgas minket: hogy tégedet e földön, a hitnek egyességében; holtunk-után, az örök boldogságnak nyugodalmában örökké dicsirhessünk. Mind ezeket enged-meg, Atya mindenható Ur Isten, a te szerelmes Szent Fiadnak, a mi Megváltó Jesus Christusunknak érdemeért: ki Te-veled és a Szent Lélekkel egyetemben, él és uralkodik örökkön örökké. Amen. (Prédikáció után való könyörgés, 15–16.)

2. Igaz-ítelő Szent Isten, it vágj, it éges engem, hogy örökké ne éges: it ostorozzad bűneimet, hogy örökké ne ostorozzad. Édes Megváltóm, ki én-érettem átokká lettél a Kereszt-fán, magadra vévén a törvénynek átkát, hogy engem a bűnnek és örök büntetésnek átkától megmentenél: nyújcsad most irgalmasságodat, hogy reám ne szálljon a te haragodnak átkozattya. (Advent I. vasárnap, második prédikáció, 25.)

3. Szent Isten; nyisd-meg lelki szemeinket, hogy ismérjük magunkat. Elsőben pedig, az én elmémet mennyei fényességeddel világosítsad; hogy amit mondtam és valóságos igazságnak ítélek, azt ne csak ércsem és tudgyam, hanem azokból magamat megalázam, méltatlan-vóltomat érezzem: hogy miképpen megdicsíred a maga-megalázó Keresztelő Jánost, úgy minket-is megdicsírd Szent Atyád-előt, Amen. (Advent III. vasárnap, második prédikáció, 98.)

4. Adgya a felséges Isten, hogy tellyes életünk folyásában, éjjel és nappal, azon gondolkodgyunk, abban fáradgyunk; hogy a mí akaratunk, Istennek akarattját kövesse. Amen. (Vízkereszt utáni III. vasárnapra mondott prédikáció, 341.)

5. Azért, te hozzád folyamunk. Felséges Isten, ki a mennyei mustárt elveted az emberek szüvébe: a te nagy irgalmasságodat és végetlen jó-vóltodat, alázatos buzgósággal kérjük; nyisd-fel lelki szemeinket a jóságak ismételre; gerjezd akaratunkat, azoknak szerelmére;

vastagitesad erőtlenségünket, gyakorlására; és addig nevellyed a belénk-vetett jószágot, hogy égis nevedgyék. Amen. (Vízkereszt utáni VI. vasárnap, első prédikáció, 410.)

6. Uram Jesus Christus, menynek és földnek örökös Királya, távúl légyen, hogy ellened pártollyunk, hogy rajtunk-királykodásodat ne akarjuk. Sőt, Szent Dávid-dal azt kiáltjuk: csak te egyedül vagy amí Királyunk, csak te egyedül uralkodgyál rajtunk. Ihon Uram, elhadgyuk hamis urainkat, sőt tirannus fejedelminket, az ördögöt, a világot; a testet; nincs ezeknek igazságok hozzánk; nem keresik ezek a mí jónkat, hanem örök veszedelmünket: csak te egyedül vagy igaz Királyunk, természet-szerént-való Fejedelmünk, ki csak vígasztalásunkat, dücsösségünket, örök üdvösségünket szomjúhozod. Azért, illesd-meg Uram, a mí szívünket, hogy tégedet Királyunknak ismérjük; soha te-tölled el ne szakadgyunk: hanem, tellyes életünkben, téged dícsírjük, dücsöítsünk és végre az örök boldogságban veled uralkodgyunk. Mellyet engedgyen nékem és néktek, az Atya, Fiú, Szent Lélek, egy bizony Isten. Amen. (Virágvasárnap, második prédikáció, 619-620.)

7. Oh, én lelkemnek váltsága; én üdvösségemnek reménsége: méltó, hogy mind a mennyei Szentek, mind a földi fejedelmek, szent lábaidhoz vessék koronájokat, mivel te mí-érettünk töviskoronát viseltél. Méltó, hogy, ha Mojses a csipke-tövisben megismérte az egyiptomi fogságnak szabadtóját; mí-is ebben a töviskoronában, megismérjük váltságodnak nagy-vóltát. (Nagypéntek, első prédikáció, 649.)

8. Te pedig ártatlan Jesus, ki halálra sentenciáztatál, hogy az én lelkem életét megtartanád, óltalmaz engem az örök halálnak érdemlett sentenciájától, a te érdemetlen kárhoztatással. És, ha te én-érettem a sidók akarattyára hagyatál; adgyad, hogy én-is te éretted, a te szent akaratra hadgyam magamat. Nem kívánom Uram, hogy szájamra bocsáss és az én akaratom-szerént cselekedgyél; mert a veszendőket szoktad zabola-nélkül jártatni: hanem azon könyörgök, hogy a te szent akarata tellyesedgyék bennem, az én tulajdon akaratom-ellen-is. (Nagypéntek, első prédikáció, 652.)

9. Immár te-hozzád jutottunk, oh áldott Calvária: mely, noha annak-előtte, gonosz-tévők kényyára rendelttél és veszendők mézár-széke vóltál; noha a sok bűdös testek miat, mellyek az akasztó-fákról és keresztokról leszakadoztak, iszonyatos vóltál: de minek-utánna, a te ganéjodat illeté az ártatlan Jó, a Christus Jesus; templommá változtál; és az egész világról, nagy fáradságokkal, sok veszedelmeken, sereggel mennek a te szenséged látni az igaz kereszténynek. Nincs semmi bűdösség immár benned; sőt, temjénnel illatoztatol: nem gonosz-tévő latrok, hanem Istennek kedves szolgái laknak rajtad: senkit meg nem ölnek, de sokakat örök életre elevenítenek benned. (Nagypéntek, első prédikáció, 655.)

10. Oh dücsösséges Kezek, mellyek az eget, földet alkották! Oh áldott Lábak, mellyek-elöt a halál és ördög elfutamodnak! Micsoda szegek, micsoda sebek ezek, mellyek titeket szaggattak? Az-én kezeim gonossági, az én indulatim álnaksági szerzették ezeket a fájdalokat: Oh felséges Atya Isten; nézz ezekre a te Szent Fiad Sebeire és fájdalaira, mellyeket az én bűneim

osvoslásaért szenvedett. Fogadd kegyelmesen ezt az áldozatot: és ennek érdeméért, bocsásd-meg sok gonosságimat. (Nagypéntek, első prédikáció, 657.)

11. Oh dicsősséges JESUS! Oh én lelkem szeretője; mely nagy változást látok benned! A kinek Meny-országban Angyalok udvarolnak; a kit e földön a Szent Apostolok tisztelnek, most a Calvarián latrok-közöt függesz! A bűnösök helyén, bűnösök-közöt, bűnösök kínnyával gyaláztatol! Elvesztéd életedet, hogy mí éllünk: elvesztéd emberek-előt tisztességedet, hogy megnyerjed Isten-előt böcsületünket. Oh áldott Kereszt; az-előt gyalázatos voltál, latrok vállán hordoztattál: de az-olta, hogy a Christus testét illetéd, királyok koronáján és minden Szentek homlokán fényeskedel. Igazán te vagy ama drága fa, melynek magassága felséges, levele szépséges, gyümölcse édességes; mert te-benned, minden ember eledelet talál: ágaidon, az égi madarak fészke lehet: árnyékos-alat, minden hévségben és égi háborúban óltalom találtatik. Oh Kereszt-fára magasztaltatott áldott Jesus, mivel azt fogadád, hogy mindeneket hozzád vonasz, mikor felemeltetel a földtől: vond-hozzád a mí akaratunkat; hogy kiálthassuk Szent Pállal: én-is Christussal megfeszültem a világi kívánságoknak. (Nagypéntek, első prédikáció, 658.)

12. Te pedig, oh áldott Jesus, dicsírtessél mind-örökké; hogy, sem az ördög kiszűtésére le nem ereszkedél a templom ormozattyárul; sem a sidók szidalmára és csufolására, le nem szállál a Keresztfárul: félben nem hagyád váltságunkat: hanem, hogy bétellyesítenéd a profecziákat; hogy meggyőznéd az ördögöket; hogy megölnéd haláloddal a halált: hogy megváltanád a bűnösöket álhatatosan halál-ig a Kereszt-fan maradál. És ezzel példát adál, hogy, a ki veled akar uralkodni, senki szavára és csufolására, le ne szállyon a szent szerzetnek és keresztyéni tekkéletességnek keresztirül. (Nagypéntek, első prédikáció, 659–660.)

13. Te pedig, oh én lelkem, mit gondolsz ilyenkor? Sirattyák és gyászollyák Christust az egek, noha nem ő-érettek szenvedett; nem az váltságokért áldoztatott: te pedig, a kinek bűneiért kínoztatik, a kinek váltságaért-feszítettetik, nem siránkozol-e? Ha a Christus szent Testének szakadási, ha az keserves kínnyainak sokasági, köny-húllátásra nem indítanak és gyázba nem öltöztetnek téged: mint reménled az váltságában és feltámadásának örömében részedet? (Nagypéntek, első prédikáció, 660.)

14. Mi dolog ez, Édes Üdvözítőm? Sírva, kiáltva, imádkozva, fejed-hajtva adod-ki lelkedet? Oh végetlen szeretet! Oh böcsülhetetlen kegyelmesség! Nem sirattad, Uram, nem sirattad magadat, hanem az én sok bűneimet: nem kesergetted kín-szenvedésidet, hanem az én gonosságimat. És, mivel születésedben nem volt bölcsőd; életedben nem volt házad; halálod oráján sincsen inged: hanem, ágyad a kemény kereszt-fa: vánkosit a vas-szegek: superlátod az egek. Semmi kedvet, semmi könnyebséget nem kerestél Testednek: hanem csak Istenhez kiáltottál, csak könyörgöttél; és fejedet meghajtván, igaz engedelmességgel az Isten akarattyára, kibocsátád lelkedet. Ezt kel a keresztyén embernek halála óráján követni; nem a test kedvét keresni; nem a világon kapdosni: hanem, Istenhez kel folyamni; bűnünk bocsánattyát sirással tölle kérni; az szent akarattyához mindeneket alkalmaztatni. (Nagypéntek, első prédikáció, 661.)

15. Oh én kemény szívem, mikor epedsz-meg bánatodban, ha akkor nem bánkódol, mikor a te Istened meghal-éretted? Nézd, oh én lelkem, a te Megváltód holt testét a Kereszt-fán. Látod-e mint béestek szent szemei; megkékültek szent orczái; megmerevedtek hideg tetemi; megfeketedtek szent tagjai; lábbal tapodtatik földrefolyt szent Vére? Follyatok én szemeim könny-húllatási, ha vérrel folynak a Christus sebeinek forrasi. Szerelmes Uram; édes Megváltóm; a te szent haláloed óltalmazzon engem az örök haláltúl. (Nagypéntek, első prédikáció, 661.)

16. Oh édes Megváltóm! Oh édes Üdvözítőm; látták a te fényes szemeid, hogy megholt az én bűnös lelkem, mikor gonosságával tetőlled, ki igaz élet vagy, elszakadott. Tudgya a te mélységes bölcseséged, hogy olyan vagyok, mint a színes koporsó; melynek, noha külső tette fénlik, de belől csak bűdös döggel büszhödik: azért könnyörűly rajtam és elevenítcsed lelkemet szent haláloddal. (Nagypéntek, első prédikáció, 663.)

17. Oh áldott Jesus, mely bév-kezű, sőt tékozló vagy, szent Véred kiontásában! Egy csep Véred elégséges vólt az egész világ váltságára; de hogy, bévséges lenne fizetésed; és a hol bévelkedett a bűn, annál inkább bévelkednék a kegyelem: kiadád mindenestűl, testedben széllyeloszlott véredet, mikor megostoroztatál; agyad veleje-körűl valami vér találtatott, mind kinyomá a tövis-korona; az erek vérét éppen kibocsáták a vas-szegek ér-vágási, csak a szűved vala-hátra: és ímé, azt-is által-verik, annak-is vérét bocsátták. Méltán mondhatod immár, lelkünk-szeretője, az emberi nemzetnek ama drága szókat: megsebesítetted, édes jegyesem, megsebesítetted az én szívemet. Ah, áldott seb! ah, dücsösséges nyílás! (Nagypéntek, első prédikáció, 664.)

18. Oh áldott Jesus! igazán másik Ádám; kinek oldalából éppítettik, nem egy gyarló és veszedelemre-vívó Éva-aszszony; hanem a te igaz jegyesed, az anyaszentegyház, melyben macula nincsen: hálákat adod néked, hogy az én óltalmomért, szent oldaladban hajlékot csináltál. Adgyad, édes Megváltóm, hogy azok-közöt ne találtassam, kik az utolsó ítélet napján, sírva nézik ezt a te szent oldalad nyílását, melyben lakni nem akartak. (Nagypéntek, első prédikáció, 666.)

19. Oh élet-meg-adója! oh halál-rontója Christus Jesus: ki, hogy engem az örök kárhoznak ítéletűl megmentenél, Pilátos-túl megítéltetél és halálra kárhoztatál: hogy engem felemelnél, megaláztatál: hogy engem megmentenél, halálra adatál: hogy engem böcsüllenél, meggyaláztatál: vigyáztál, hogy engemet nyugosztalnál: böjtöltél, hogy engem mennyei dücsösséggel elégítenél: fáradtál, hogy engemet könnyebbítenél: egy-nehány pénzen eladattál, hogy én megváltatnám: megfogattál, mint gonosz-tévő; csúfoltattál, mint bolond; megsebecsítettél, mint ország-háborító; megölettél, mint nyilván-való gonosz-tévő: hogy én-érettem, mint kezes, megfizetnél; mint szó-szólló, könnyörögnél; és nékem, mint bíró, megengednél. Nem fordítád-el füleidet rágalmazóid kiáltásitúl, szent szájadat a keserves epétűl, szent orczádat a pökdösésektűl, Nem vonád-el szent fejedet, a tövis- korona előt; el nem

rántád kezedet, lábadat, a vasszegek-előt. Oh én lelkemnek váltsága! Oh én életemnek gyönyörűsége! Az én szemeim szemlélték a tilalmas gyümölcsöt, és a te szemeid fedetének-bé érette; az én lábaim mentek a fához, kezeim nyúltak az almához, és a te kezed, lábad szegeztek a Kereszthez: az én szájam ízlelte a tiltott gyümölcsöt, és a te szájad keseredett érette: én loptam, és téged akasztanak-fel érette: enyém a vétek, és tiéd a büntetése. Nincsenek, Uram, az emberi nyelvnek oly szavai, mellyekkel ezeket megköszönhesse: nincs az emberi akaratnak annyi tehetsége, hogy ezeket meghálálhassa. Hanem, a te végtelen kegyességed-előtt földreborúlva, azt a Vért, mellyet én-érettem kiontottál; azt a halált, mellyet én-érettem szenvedtél, sirva és zokogva terjesztem elődbe; és alázatos buzgósággal könyörgök Szent Felségednek, hogy ennyi sok és nagy szenvedésid, ne legyenek én-bennem haszontalanok. Amen. (Nagypéntek, első prédikáció, 667–668.)

20. oh isteni kegyességnek csudálatos méltóztatása! Oh böcsülhetetlen szeretetnek nagy-vólta Fiadat adád halálra, hogy megmencsed szolgálodat? Egyiptom-ban, a pogányok első-születtét megöled, hogy szolgálodat fogságból kimentenéd: it, egyetlen-egy Fiadat áldoztatod, hogy ellenségednek életét megtarcsad. Ki tudta volna ezt csak meg-is gondolni? Ki merészlette volna Istentől ezt rernélni, vagy kívánni? oh menynek, földnek Teremtője! Oh isteni bölcsességnek hajléka! Ki vagyok én, a kiért szenvedsz? ha-nem egy árnyék és hamu; ki bűnben fogantattam, fájdalommal születtem, nyomoruságokkal nevedtem: hajlandó vagyok minden gonosságra, erőtlén és gyarló minden jóra, álhatatlan és változó minden tekéletességben. Én vagyok, Uram, én vagyok ama samaritánus, kit holt-számban hattak ellenségim: mert noha él az én testem, de bűnnek halálában vagyon lelkem: noha élek a gonoszra, de meghóltam a te szolgálatodra: és örök halálra jutottam volna, ha szent Véreddel nem gyógyítottad volna sebeimet. (Nagypéntek, második prédikáció, 674–675.)

21. Oh áldott Jesus! Oh kegyes közbe-járónk; ki adósságinkat ily béven megfizetted; hiuságos örömről ily keserves bánatokkal orvoslottad: gerjezd-fel akaratunkat, hogy a máli szent napon, sőt életünknek minden napjain, áitatossággal és üdvösséges elmélkedésekkel, szemléljük keserves kíaidat. (Nagypéntek, második prédikáció, 683.)

22. Oh én lelkem-váltsága; én üdvösségem szerzője! Ha az ártatlan Ábel vére boszszút kért gyilkosára; ha az eladatott Jósef vérét, megkeresték attyok-fiain; ha a Nábot vére igazságot nyert Achab-ellen; ha az Isten igazsága, nem-csak az emberektől, de az oktan állatoktól-is, számot vészen az ártatlan vérről: vallyon minémü boszszút kel fejemre várnok, ha én a te Szent Véredet meg nem böcsüllöm, sőt bűneimmel letapodom? (Nagypéntek, második prédikáció, 685.)

23. ha a világi jóknak telhetetlensége gyújtogat; ha a testi kívánságok gerjedezése éget; ha az ördög kísértetnek lángja persel; ha bűneink sokasága retgett: nem futok a világ árnyékába, hogy ott hűvösödjem; mert ez csak olyan, mint a Jonás árnyék-tartó borostyánnya, mely egy nap tartott és ottan elszáradott; sőt, amaz okos tanácsot követvén, mely arra ínt, hogy elfussunk a világ árnyékáról; mert ez, mint a dió-fa árnyéka, fő-fájást és szédelgést szerez: hanem, a megfeszült Christus árnyéka-alá futok, hogy ott megnyúgodyék fáradságom, megszáradgyon

izzadásom, mert, ha a kórös-fa árnyékát nem szenvedí a kígyó; a Christus keresztinek árnyékát sem tűrheti a sátán. (Nagypéntek, második prédikáció, 687.)

24. Uram, Teremtőm, sőt (mivel híveidet Anyádnak, az-az, magadat, Fiúknak nevezted) szerelmes édes Fiam, vaj-ha életedet életemmel felválthatnám! Vaj-ha én te-éretted meghalhatnék kész volna az én lelkem a te kínnyaid viselésére! Én vagyok, Uram, a ki vétkeztem; én érdemletten ezeket a kínokat; engem kel vala megpökdösni, megveszszőzni, megfeszíteni; engem kel vala, mint vétkes Jónást, a sok kínok tengerébe vetni. (Nagypéntek, második prédikáció, 690.)

25. Oh foghatatlan kegyelmesség! oh mérhetetlen szeretet! Igazán azt mondhattuk Uram néked, a mit Jóab monda Dávid-nak, mikor Absolont siratá: hogy, azokat szereted, a kiktől gyűlöltetel. Mert az áruló Judást a kertben, barátodnak nevezéd: A kik szent kezeidet vas-szegekkel által-lyuggaták, szeretőidnek hívád: azért, vég-vacsoradon méltán mondtad, hogy új parancsolatot adtál nekünk: mennél jobban mondhatod, hogy új példát adtál előnkbe; mikor első és nagyobb gondod volt arra, hogy ellenségid lelke el ne vesszen, hogy-sem édes Anyád siralminak száraztására, magad sanyaruságinak könnyebbítésére? (Nagypéntek, harmadik prédikáció, 694–695.)

26. Szerelmes Atyám; ha nincs oly kemény szív, mely baráttjának vagy atyafiának halála óráján-való könyörgésén meg nem lágyul: ihon én, szinte kimúlóban vagyok. Bár Atyám ne volnál-is, ilyen állapot-béli könyörgésemtől nem kellene füledet elfordítanod. A Kereszt-fának oltárán, első kérésem tőled az; hogy, bocsáss-meg ezeknek, kik engem megölnek. Te tudod, szerelmes Atyám, megnyit fáradtam én, hogy a világ téged megismérjen, te-hozzád hódollyon: Légyen ez jutalma fáradságimnak, hogy adgy irgalmat ezeknek. Hogy a kertben meg nem halgatál, midőn magamért imádkoztam, nem sajnállom: mert akkor úgy könyörgöttem, ha néked is tetszik. Csak ebben halgas-meg, a mit most általlyában kérek-tőled; hogy ezeknek lelke el ne vesszen; hogy bűnök bocsánatját vegyék. Mi haszna, édes Atyám, hogy én meghalok a bűnösökért, ha te meg nem engedsz a bűnösöknek? Méltób, hogy az én halálomra nézz, hogy-sem az bűnökre. Mikor a sidó népre megharagudtál vala, egy kis temjén-gyújtással megengesztelődél. Nem temjént, hanem magamat adom én ezekért. Mikor az Abel vére boszszú-állást kére, meghalगतád: halgasd-meg tehát, az én Véremnek jobban kiáltó szózatját, mely irgalmasságot kíván: és, hogy azt megnyerhessem, a miért meghalok, bocsásd-meg gonosságokat az én öldöklőimnek. Nem azért jöttem én a világra, hogy néked ellenséget szerezzek, hanem, hogy ellenségidből fiakat nevellyek. Viszsa és fonákul esnék, ha az én halálom, mellyet az életekért szenvedek, halált szerzene nekik. Édes Atyám, vallyon micsoda veheti-el ezekről haragodat, ha az én halálom el nem vészi? Szent Isten, emlékezzél az én-velem tett végezéssedről, mellyel engem a földre küldöttél, hogy a te haragod és az én életem, egygyüt-végeződgyenek. Áld-meg fogadásodat; tellyesícsd-bé ígéretedet és bocsásd meg vétkeket ezeknek. (Nagypéntek, harmadik prédikáció, 696.)

27. Szent Isten! Tégedet régenten, boszszú-álló és verekedő Úrnak neveztek: de minek-utánna emberi testbe öltöztél, megváltoztattad nevedet; és im már, irgalmasságok Istenének hívatol.

Azért, a kik téged vádolának Pilátos-előt, te azokat mentéd Szent Atyád-előt: a kik te-ellened azt kiáltották, feszítsd-fel ; azokért te azt kiáltod, Atyám, engedgy-meg nekik. (Nagypéntek, harmadik prédikáció, 698.)

28. Szent Isten, ki engemet teremtetél és a Kereszt-fán megváltottál; el ne feletkezzél az én bűnös lelkemről. Ennyi munkád, vérontásod, ne legyen nekem haszontalan. Ha meghalgattad Jonást, a tenger fenekéről; Dánielt, az oroszlányak barlangjából; a három ifiat, az égő kemenczéből: halgas-meg engem-is a Kereszt-fárúl. Hiszen a bűnösök keresésére jöttél Uram e földre. Ihon egy nagy bűnös szolgád: el ne feletkezzél-róllam: mert én-is egy vagyok azok-közzül, kikért bocsánatot kértél Szent Atyádtúl. (Nagypéntek, harmadik prédikáció, 703.)

29. alázatos szível, Szent Keresztedhez borúlva, mind magamért, s mind ezekért a lelkekért, mellyek engem halgattak, kérlek téged, édes Megváltóm és Keresztre-függesztetett Jesusom; hogy, ha feszítőidért imádkoztál és bocsánatot kértél nekik: nyerj kegyelmet nekünk-is, kik mindannyiszor megfeszítünk téged, menyíszér ellened-vétünk. Ha Meny-országot ígérted a hozzád-térő latornak: könyörűly-rajtunk-is, kik te-tőllel irgalmat kérünk. Ha Szent Anyádat, Anyául adtad tanítványodnak: engedd, hogy legyen Anyánk nekünk-is a te Szent Anyád, és érezzük anyai oltalmát. Ha súlyos szenvedésid nagy-vóltát érezvén, elhagyatottnak mondtad magadat: ne hadgy-el te minket semmi nyavalyánkban. Ha szomjúhoztad üdvösségünket: ne szűnnyél-meg üdvösségünk szerzésétül. Ha minden adósságinkat megfizetted: ne hadgy minket a pokol-béli sátán adósságában. Végezetre, ha kimúlásodban Atyád kezébe ajánlottad Lelkedet: engedd, hogy nekünk-is utolsó szónk az legyen: Uram, kezedbe ajánlom lelkemet; Te váltottál meg engem, igazságnak Istene. Amen. (Nagypéntek, harmadik prédikáció, 720.)

30. Oh dücsösséges közben-járó Christus Jesus; oh üdvösséges Áldozat és felséges Papi-fejedelem; mivel hálálhattyuk vallyon, a te nagy szerelmedet, hogy minket Szent Atyáddal megbékéltetted? Ha a mennyei Angyalok buzgó szerelme bennünk vólna, sem adhatnánk érdemlett hálákat ezért a te nagy irgalmasságodért, mellyel az Isten haragjának súlyját viselted; hogy nekünk azt mondhatnád, békeség ti-néktek. (Húsvét utáni I. vasárnapra mondott prédikáció, 750.)

31. Oh Szent Isten; Te engemet semmiből teremtetél magad hasonlatosságára, fiaddá fogadtál és mennyei boldogságodban részt ígértél. Te őriztél és óltalmaztál számtalan veszedelmektől: Szent Fiad vérevel, örök haragnak és kárhozatnak veszedelméből felváltottál. De jaj! mely háladatlan voltam a te jó-vóltodnak? Te végetlen jó és minden jónak bévséges forrása lévén, utánnam-jártál és kértél, hogy veled megbékéllyem, barátságodat meg ne vessem: én pedig, futottam-előtted és bűneim úndokságival ingerlettem haragodat. Te minden-nap sokasítottad rajtam jó-téteményidet: én pedig szünetlen boszszontottam kegyességedet. Igéreteddel és adományiddal semmit nem gondoltam: veszedelmemet keresve kerestem. Inkáb szerettem a teremtet jókat, hogy-sem a Teremtőt: a hiuságot, hogysem az igazságot: a bűnök úndokságát, hogy-sem a mennyei boldogságot: az ördög rabságát, hogy-sem a te békeségedet. Bánom és szégyenlem Uram ennyi gonosságit; és előtted földre borúlva, irgalmat kérek bűnös fejemnek. (Húsvét utáni I. vasárnapra mondott prédikáció, 751.)

32. Uram, rajtam a farkas hatalmaskodni akar, el akar nyelni, támadgy-ki mellettem. Hatalmas, szorgalmatos, vigyázó, óltalmazó, jó Pásztor vagy te; én pedig juhocskád vagyok: tellyesicsd meg ígéretedet; kergesd-el a pokol-béli farkast, mely torkát reám-tátotta. Lám, a te Apostolod azt írja; hogy, ha régen Jósué-nak ígérted, hogy el nem hagyod őtet: nekünk-is ugyan-azont ígérted. A világnak sok csalárdsági-, az ördögnek sok kelepczéi-, a testnek sok incselkedési-közöt, meg nem maradhatok, ha te nem őrzesz és óltalmaz engem. Ha pedig a te szent kezed és óltalmad rajtam lészen: nem félek senkitül; sőt bátorságosan azt éneklek Szent Dávid-dal: az Úr vezet engem; azért semmiben meg nem fogyatkozom. Ha a halálnak árnyéki-közöt járok is, semmit nem tartok; mert te velem vagy. Nem az én erőm és gond-viselésem, hanem a te pásztori botod és veszsöd óltalmaz engem. (Húsvét utáni II. vasárnapra mondott prédikáció, 772–773.)

Második kötet

33. Uram, a te sok igaz szolgálid könyörgésével-eggyüt, sőt a te Szent Fiad könyörgésinek egygyességében, bocsásd az én sovány imádságomat-is színed-eleibe: és segícs reá, hogy e földönéltemben, az imádkozást gyakorollyam, mellyet az örök boldogságban szünetlen és fáradhatatlan kel mivelnem, Amen. (Húsvét utáni V. vasárnapra mondott prédikáció, 26.)

34. Örök felséges Úr Isten, ved-el ezt a temérdek hályogot szemünkrül: had lássuk és ércsük a mennyei bódogság dücsösségét, örömét, nyugodalmát. Gerjezd akaratunkat, hogy evilági hajlékocskáért az örök lakó-helyt el ne veszessük. Úgy járjunk szarándokságunkban, hogy hazánkából ki ne rekedgyünk. És ha emberi gyarlóságból akadoznánk és vonakodnánk a te vacsoradra menetelben: Szent Isten, hatalmas erőddel és atyai gond-viseléseddel, a mí délczeg akaratunk rúgólkozását úgy vezérellyed, hogy, isteni erőd- és bölcseséged-szerént, ellened-tusakodó és akaratoddal viaskodó igyekezetünket-is tekéletes szolgálatodra hódoltassad. Amen. (Pünkösöd utáni II. vasárnapra mondott prédikáció, 153.)

35. Uram, légy irgalmas nekem bűnösnek. Vétkeztem, Uram; nem vagyok méltó, hogy az egeket nézzem és tölled irgalmat nyerjek. De mivel hatalmasságodat irgalmazással és bűnök bocsátásával ismérteted fő-képpen: légy irgalmas az én bűneimnek. Bocsásd-meg, hogy téged hatalmas Teremtőmet, kegyes Atyámat, természet-szerént való földes Uramat, haragra indítottalak és a világi múlandó árnyékokért elhadtalak. Megérdemlettem Uram, hogy a ki téged ennyíyszer elhadtalak, elhagyassam tölled. Méltó vagyok mindazokra a büntetésekre, mellyekkel vagy az áruló angyalt, vagy az emberek-közöt legnagyobb bűnöst ostoroztad. De nagyobb a te jó-vóltod az én gonoszságomnál: mint esztelen juhocská, elszakadtam tölled, elbújdoztam előled; elfáradtam és szakaszkodtam balgatag csavargásomban. De keress-fel Uram engem és végy válladra: vígy vissza a te kegyelmed kebelébe. Mutasd igaznak, a mit mondtak az írástúdok; hogy te a bűnösöket magadhoz fogadod, az elesteket felemeled, az elveszteket felkeresed, a betegeket meggyógyítod, a halottakat feltámasztod. Felséges Atya Isten, tekíncs a te Christusod orczájára: és mivel ő-benne az én álnakságimat keservesen ostoroztad, elégedgyék-meg ezzel haragod: és ígéreted-szerént, a Christus Vérének tengerébe

merítsed minden bűneimet. Amen. (Pünkösdi utáni III. vasárnapra mondott prédikáció, 174–175.)

36. Uram, a te nevedben, a te kedvedért kezdek dolgaimhoz; minden munkámat szent neved tisztességére cselekeszem. Testem táplálását el nem múlathatom; de azért adok a testnek enni, azért nyugatom, hogy a te szolgálatodra alkalmas lehessen; hogy a te rendelésednek és parancsolatodnak eleget tegyek, melylyel azt hadtad, hogy senki úgy ne gyűlöljön testét, hogy szükségére gondot ne viseljen. (Pünkösdi utáni IV. vasárnapra mondott prédikáció, 193.)

37. Uram, egyebet nálladnál semmiben nem keresünk; Te-éretted élünk, Te-éretted eszünk, iszunk, aluszunk; mert te akartad és rendelted, hogy ezt mivellyük. Te-éretted varrogatunk műhelyünkben: Te-éretted kapálunk és egyéb munkát tészünk; mert Te rendelted, hogy ezzel a munkával és mesterséggel keressük kenyerünket, segítsük fogyatkozott felebarátunkat. (Pünkösdi utáni IV. vasárnapra mondott prédikáció, 194.)

38. Édes Uram Istenem, mind ezeket Te-éretted mivelem, és szenvedem; mindeneket szent neved tisztességére cselekeszem. Így magunkat és cselekedetünket e földön éppen Istennek adván, a más világon az leszen jutalmunk, a kívül teremtetünk. Amen. (Pünkösdi utáni IV. vasárnapra mondott prédikáció, 194.)

39. Kegyelmes Atyám, édes Istenem, vétkeztem és bizony sok bűnt tettem, de a te irgalmasságod nem ostoroz engem annyira, a mint érdemlettem: sokkal nagyobb kínokra, sokkal keservesb szenvedésekre vagyok méltó. Azért, ezt a keveset békével szenvedem, csak te légy irgalmas bűnös fejemnek. igaz vagy, Uram, igaz a te ítéleted, haragodat-is, irgalmassággal elegyíted, és, nem a mí bűnünk mértékére fizetsz nekünk, hanem, atyai jó-vóltoddal meglágyítod érdemlett kínainkat. (Pünkösdi utáni XI. vasárnapra mondott prédikáció, 342–343.)

40. Szent Isten, kegyelmes Atyám, édes gond-viselőm: Te rendelésed, Te akaratod, hogy én ebben az állapotban éljek, ebben szolgáljak néked. Áldott légy Uram, hogy szolgálóddá fogadtál és arra ígérted magadat, hogy ha ebben a csekély hivatalban igazán és híven szolgálom néked, Meny-ország királyságára emelsz engemet. Uram, néked szolgálom ezzel az én munkámmal, a te akaratodat és rendelésedet kedvesen követem. Tudom, hogy szinte úgy feltalálom ebben az alacson állapotban üdvösségemet, mint akár-mely nagyobb hivatalban. csak magadat adgyad nékem édem Uram Istenem bár minden világi jókat elvégy tőlem. (Pünkösdi utáni XIV. vasárnapra mondott prédikáció, 436.)

41. ved-ki Uram ebből a fogságból lelkemet; jaj nekem, hogy ennyire hoszszabbodik bújdosásom. Oh, mely gyönyörűségesek, Uram a te hajlékid! ájúlva kívánczik te-hozzád az én lelkem. Mert, ha kedves a vitéz ernbernek harcz-után-való diadalma; ha örvendetes a kereskedőnek fáradság-után való nyeresége; ha gyönyörűséges az uton-járók hazamenése, az elfáratt munkások estveli nyugodalma, a tengeren hányatottak partra-jutása: az igazaknak-is

kedves, mikor ettől a halandó test szolgálattjától felszabadúlnak. (Pünkösdi utáni XV. vasárnapra mondott prédikáció, 455–456.)

42. Oh szent és áldott szeretet, melyennyi jókkal teljesítéd lelkünket, vastagítod gyarlóságunkat, böcsülletes méltóságra emeled kicsinségünket, hogy Isten baráti legyünk! Te vagy a több jószágok élete és lelke, mert elevenítéd és Isten-előt érdemessé térsz azok cselekedetét. Te vagy a mi lelkünk szárnya, mely-nélkül örök boldogságra nem röpközhetünk. Te vagy hidegségünk melegítő tüze. Te vagy a bűnök halála, a jószágok gyökere, kút-feje és királynéja. Azért valaki érti és érzi a te jószágodat és hasznodat: ha minden javait éretted adgyais, semminek állítja, mert annyi jót talál benned, hogy úgy tetszik, semmit nem ad éretted, mikor mindenét éretted adgyais, mivel ily nagy jóért keveset adsz, a ki mindenét adgyais. (Pünkösdi utáni XVII. vasárnapra mondott prédikáció, 505.)

43. Uram, édes Istenem, én vagyok ama boldogtalan bűnös, ki tégedet számtalanszor megbántottalak és örök kárhozatot érdemlettem; szánom és bánom álnakságimat; bocsásd-meg uram gonoszságomat; enged-meg adósságomat. it égessed, it ostorozzad az én vétkeimet; csak örökké el ne vess szemed-elől. Ne had elveszni Uram a te teremtett-állatot, melyet Szent Fiad Vérével megváltottál; ne vess engem az örök kárhozatra, melyben senki nem dicsír téged: hanem adgyais, hogy e világon elkezdvén, Te szolgálj légyek, Téged álgyalak és dicsírjelek szent Angyaliddal, örökkön örökké. Amen. (Pünkösdi utáni XXI. vasárnapra mondott prédikáció, 565.)

44. Azért, seregeknek Ura Istene, te-előtted leborúlva könyörgök, hogy mind testi, mind lelki éhséget távoztas tőlünk. Támasz elégséges lelki tanítókat, kik a te igazságodat tisztán hirdessék, az eretnkségeket bátorsággal gyomlállyák, a tekéletes erkölcsöket fogatosan ólcsák. Oltalmazd híveidet dög-haláltól, hadaktól és minden belső és külső veszedelmektől, hogy it a te akaratod-szerént hívségesen járván, ama processió-ba jussunk, melyben nem Kereszt-után járunk, hanem, által-jutván a világi sok nyomorgatásokon, a Bárányt követjük, valahová mégyen. (Szent Márk napján mondott prédikáció, 724.)

45. Te vagy Christus, az élő Isten fia, Te, ki magadat ember fiának nevezed, kit egyebek Profétának tartanak; Te vagy, mert Moyses-nek te mondtad: vagyok a ki vagyok, Te mindenkor, ugyan azon vagy, úgy hogy, Jesus Christus régen és most és örökké megmaradsz. Te vagy a Törvény- és Proféták-által ígértetett Messiás. Te vagy, a kit foházkodva kívántak és vártak minden Szentek. Te vagy, a kit Isten minden királyi, papi és profétái kenetknél drágább kenettel felszentelt, hogy mint király, oltalmazd és gazdagítsad; mint Proféta, üdvösséges tudományokkal világosítsad; mint pap, dücsösséges áldozattal megválcsad a te népedet. Nem Illyés vagy te, mert őtet az égbe ragadták: Te az égből alá-szállottál, hogy, az égbemenésre, szekere és szekér-vezetője lennél az emberi nemzetnek. Nem vagy Keresztelő János, ki csudát nem cselekedett és csak penitenciát hirdetett; mert te sok csudákkal fényeskedtél és kegyelmet adtál, hanem, Te vagy az élő Isten fia. Nem olyan Isten a te Atyád, mint a pogányok istene, kiket holt emberekből csinált az emberi vélekedés, hanem igaz Isten, élő Isten, kinek élete magától vagyon és soha el nem fogyhat; mert, egyedül csak ő fogyhatatlan és minden egyéb

állatokat semmivé tehet. Ennek a dűcsösséges, bóldog- és változhatatlan-életű Istennek nem fogadott fia vagy, mint a több Szentek; mert természet-szerént-való Fiának, az emberi természettel személy-szerént-való eggyesülése azt szerezte, hogy természet-szerént-való Fia légy az Atya Istennek. (Szent Péter napján mondott prédikáció, 761–762.)

46. Oh szent és dűcsösséges bátorság! Oh minden aczélnál és gyémántnál erősebb szű! Oh dűcsösséges Apostol, Istennek választott edénye! tekíncs mí-reánk-is Meny-országból. És ha világon éltedben minden betegségeket és ördögöket elkergettél térd-kötőd és kezkenőd illetésével; ha feltámasztottad a holtakat reájok borulásoddal; sőt, a mint kedves tanítványod, Arany-szájú Szent János írja, árnyékkoddal holtakat elevenítettél, nem-csak betegeket gyógyítottál, mint Szent Péter. Ha a bennákat lábára állattad, a mérges kígyókat sérelem-nélkül fogdostad; ha számnélkül megsegítetted Meny-országból, a kik testi, lelki veszedelmekben hozzád folyamodtak: mutasd mí-hozzánk-is szíved kegyességét. És, mivel világi szarándokságod idején ennyi fáratsággal kerested az emberek lelkét: most az Isten színelátásával dűcsöülvén, nyerj a lelki halottaknak bűnből szabadulást; a jóra bennúlt késedelemeseknek szeretet serenyseget; a pokol-béli kígyó ellen lelki győzedelmet; az igyefogyottaknak segítséget. És miképpen Szent Péter-rel-együtt Constantinus császárnak megjelenvén, a keresztyénségnek szabados hirdetését szerezted egy császár megtérésével, úgy most-is tévelységeket kigyomlálván, tekélletes jóságidnak és szent életednek követését ólcsad mindenekbe. Amen. (Szent Pál napján mondott prédikáció, 779.)

47. Oh áldott Szűz! Oh főpapi-fejedelmek virágozó veszszeje! Oh szentséges lajtorja, mellyen nem az Angyalok, hanem az Isten Fia szállott hozzánk! Oh mennyei áldomások csatornája és folyó-vize! Oh bűnök lángjátúl nem perseltetett rósa! Oh Testamentom Szekrénye, melyben nem kő és veszsző vagy Manna, hanem mennyei tár-ház kincse vagyon! Te-előtted földre borúlok és nem-csak predikállásimban felvállalt fáratságimat tekezed-által Istenemnek nyújtom, hanem elsőben, bűnös fejemnek, az-után ennek a te országodnak te-általad irgalmat kérek. Édes Aszszonyunk, ismertesd-meg, hogy Christus Annya vagy és a te Fiad nem aláb böcsül téged, mint Salamon az annyát, kinek arra felelt, hogya mit kér, megnyeri. Kérjed Szent Fiadat, hogy a Magyar nemzetben gerjeszsze fel az elalutt áitatosságot, gyomlállya-ki az eretnekségeket, zabolázza a káromlókat, világosítsa a bűnbemerülteket és hozzon-ki mindeneket a bűnök és tévelygések setétségéből, hogy minnyájan egy szűvel, lélekkal, híven és igazán szolgállyunk teremtőnknek. Amen. (Tiszta fogantatás ünnepén mondott prédikáció, 799.)

A dolgozatban nem elemzett imádságokra néhány példa

Első kötet

Kérem az Ur Istent, gerjeszsze minnyájunk szűvében ezt a lelkek segítésére-való buzgó indulatot: hogy Szent Pál és Moyses példáját követvén, a lelkekért életünket-is készséggel letegyük. Amen. (Advent I. vasárnap, második prédikáció, 61.)

Adgya az Ur-Isten, hogy ennek az evangeliomi Szent Annának üdvösséges példája és a Szent Atyák szép tanítása, meg foganodgyék és gyökeret verjen az özvegyek szüvében és az örök életnek bódogságában gyümölcsöt hozzon. Amen. (Karácsony oktávája között való vasárnapra mondott prédikáció, 193.)

kiálcsunk-fel Jákób Patriárkával: JESUS a te segítségedet várom: az én JESUS-om erős kőfalom; nincs kitől félnem. Azért, álgyad én lelkem az Urat; és, valami én-bennem vagyon, magasztallya az Úrnak szent nevét: hogy a JESUS légyen nékem JESUS; és a kinek nevét itt magasztallyuk, attúl az örök dücsösségre magasztaltassunk. Amen (Kiskarácsony napján mondott, első prédikáció, 204.)

Oh felséges Atya Isten! Oh végetlen bölcseségű Szent Isten! Ha a Salamon templomában "nem akarád, hogy póröllyel illetnének csak egy követ-is: dolog, hogy a Szent Lélektől éppített templom, ily kegyetlen pórölyözéseket szenved? (Nagypéntek, első prédikáció, 657.)

Mi dolog ez, édes Üdvözítőnk, hogy ily szorgalmatosan ajánlod Lelkedet Szent Atyádnak? [...] de-te, Istennek Szent Fia, Lelked dücsösségét bizonyosan tudtad; és mivel a bűnt meg nem kóstitad, a büntetésnek rettegését sem érzetted. Honnan vagyon tehát, hogy sírva s kiáltva ajánlod Lelkedet Szent Atyádnak. (Nagypéntek, harmadik prédikáció, 719.)

Második kötet

Az igaz hitért Istennek hálákat adgyunk, annak öregbülését kérjük: hogy e világon az ina szakatt beteggel lelki és testi gyógyulást nyerjünk: az-után kiüressedvén a rész-szerént-való látásból, színről színre lássuk Istenünket. Amen. (Pünkösds után XVII. vasárnapra mondott prédikáció, 524).

Igazán hív vagy én Istenem, úgy mond Szent Bernárd, mert mikor az ördöggel harcolok, segítesz; mikor nyavalyákba esem, könnyebbítesz; mikor veszedelmes igyekben forgok, mellettem forogsz és őrizsz, mint szemed-fényét, hogy el ne veszszen. Azért méltó, hogy mí-is ennek a hívségnek igaz étellel és jámbor cselekedetekkel megfelellünk. (Pünkösds után XIX. vasárnapra mondott prédikáció, 532.)

Uram, tiéd vagyok én, egyedül te vagy én Királyom és Istenem. Bezzeg, ha mi ezt igazán mongyuk, viszontag Istenünktől mind it, mind a más világon örvendetesen halljuk ama drága szókat: Ő miénk és mi övéi leszünk, örökkön örökké. Amen. (Pünkösds után XII. vasárnap, első prédikáció, 579.)

Engedgye a Szent Isten, hogy e világon méltó böcsüllettel tisztelvén a mí Urunk Keresztét, a más-világon a Kereszt-fán nyeretett bódogságban részesüllünk. Amen. (Szent kereszt napjára mondott prédikáció, 737.)

Hanem Istent alázatosan kérem, hogy tegye gyümölcsössé a hívek lelkében eddig-való tanításomat, nekem pedig adgyon bődög kimúlást az árnyék világból. Amen. (A keresztyén olvasóhoz, 799.)